Downloaded via the EU tax law app / web

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA

15 ta’ Jannar 2002(*)

“Rinviju g?al domanda preliminari ? Artikoli 12 KE u 39(2) KE ? Benefi??ji ta’ l-anzjanità ? Konvenzjoni dwar is-sigurtà so?jali konklu?a bejn ir-Repubblika Taljana u l-Konfederazzjoni ?vizzera ? Nuqqas ta’ te?id in kunsiderazzjoni ta’ perijodi ta’ assigurazzjoni mwettqa fl-I?vizzera minn ?ittadin Fran?i?”

Fil-kaw?a C-55/00

li g?andha b?ala su??ett talba indirizzata lill-Qorti tal-?ustizzja, skond l-Artikolu 234 KE mit-Tribunale ordinario di Roma (l-Italja) u inti?a sabiex tikseb, fil-kaw?a pendenti quddiem din il-qorti bejn

Elide Gottardo

u

Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS),

de?i?joni preliminari dwar l-interpretazzjoni ta’ l-Artikoli 12 KE u 39(2) KE,

Il-Qorti tal-?ustizzja,

komposta minn G. C. Rodríguez Iglesias, President, F. Macken u S. von Bahr, Presidenti ta’ l-Awla, C. Gulmann, D. A. O. Edward (Relatur), A. La Pergola, L. Sevón, M. Wathelet, V. Skouris, J. N. Cunha Rodrigues u C. W. A. Timmermans, Im?allfin,

Avukat ?enerali: D. Ruiz Jarabo Colomer,

Re?istratur: L. Hewlett, Amministratur,

wara li rat l-osservazzjonijiet bil-miktub ippre?entati:

– g?al E. Gottardo, minn R. Ciancaglini u M. Rossi, avvocatesse,

– g?all-Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS), minn C. De Angelis u M. Di Lullo, avvocati,

– g?all-Gvern Taljan, minn U. Leanza, b?ala a?ent, assistit minn D. Del Gaizo, avvocato dello Stato,

– g?all-Gvern Awstrijak, minn C. Pesendorfer, b?ala a?ent,

– g?all-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej, minn P. Hillenkamp, E. Traversa u N. Yerrel, b?ala a?enti,

wara li rat ir-rapport g?as-seduta,

wara li semg?et l-osservazzjonijiet orali ta' E. Gottardo, ta' l-Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS), tal-Gvern Taljan u tal-Kummissjoni, fis-seduta tas-6 ta' Marzu 2001,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet ta' l-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tal-5 ta' April 2001,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 Permezz ta' digriet ta' l-1 ta' Frar 2000, li wasal fil-Qorti tal-?ustizzja fil-21 ta' Frar 2000, it-Tribunale ordinario di Roma g?amel, b'applikazzjoni ta' l-Artikolu 234 KE, domanda preliminari dwar l-interpretazzjoni ta' l-Artikoli 12 KE u 39(2) KE.

2 Din il-kwistjoni tqajmet fil-kuntest ta' kwistjoni bejn E. Gottardo, ?ittadina Fran?i?a, u l-Istituto nazionale della previdenza sociale (iktar 'il quddiem l-"INPS") dwar id-dritt ta' E. Gottardo g?al pensjoni ta' l-anzjanità Taljana.

Il-le?i?lazzjoni Komunitarja

3 L-Artikolu 12 KE jipprovdi:

"Fil-kamp ta' l-applikazzjoni ta' dan it-Trattat, u bla ?sara g?ad-dispo?izzjonijiet spe?jali inklu?i hemm kull diskriminazzjoni min?abba ?ittadinanza g?andha ti?i projbita.

Il-Kunsill, li ja?ixxi skond il-pro?edura msemmija fl-Artikolu 251, jista' jadotta regoli inti?i biex jiprojbixxu din id-diskriminazzjoni."

4 Skond l-Artikolu 39 (1) u (2) KE:

"1. G?andu jkun ?gurat il-moviment liberu tal-?addiema fi ?dan il-Komunità.

2. Dan jimplika l-abolizzjoni ta' kull diskriminazzjoni min?abba ?ittadinanza bejn il-?addiema ta' l-Istati Membri dwar l-impieg, il-paga u l-kondizzjonijiet l-o?ra tax-xog?ol."

5 Il-koordinazzjoni tal-le?i?lazzjonijiet nazzjonali dwar is-sigurtà so?jali taqa' ta?t il-kuntest tal-moviment liberu tal-persuni u hija s-su??ett tar-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 1408/71, ta' l-14 ta' ?unju 1971, dwar l-applikazzjoni ta' l-iskemi tas-sigurtà so?jali g?all-persuni impjegati u l-familja tag?hom li ji??aqilqu ?ewwa l-Komunità, fil-ver?joni emendata u a??ornata permezz tar-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2001/83 tat-2 ta' ?unju 1983 (?U L 230, p. 6), kif emendat permezz tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 3096/95 tat-22 ta' Di?embru 1995 (?U L 335, p. 10, iktar 'il quddiem ir-"Regolament Nru 1408/71").

6 L-Artikolu 3 tar-Regolament Nru 1408/71 jipprovdi:

"1. Bla ?sara g?ad-dispo?izzjonijiet spe?jali ta' dan ir-Regolament, il-persuni residenti fit-territorju ta' wie?ed mill-Istati Membri li g?alih japplika dan ir-Regolament g?andhom ikunu so??etti g?all-istess obbligi u jgawdu l-istess benefi??ji skond il-le?islazzjoni ta' kull Stat Membru b?a?-?ittadini nazzjonali ta' dan l-Istat.

2. [...]

3. G?ajr kif provdut fl-Anness III, il-konvenzjonijiet dwar is-sigurtà so?jali li jibqg?u fis-se?? b'mod konformi ma' l-Artikolu 7(2)(?) u l-konvenzjonijiet konklu?i b'mod konformi ma' l-Artikolu 8(1), g?andhom japplikaw g?all-persuni kollha li g?alihom japplika dan ir-Regolament"

7 L-ewwel subparagrafu ta' l-Artikolu 1(j) u l-Artikolu 1(k) tar-Regolment Nru 1408/71 jipprovdu:

"G?all-g?an ta' dan ir-Regolament:

[...]

j) "le?islazzjoni" tfisser il-li?ijiet kollha, ir-regolamenti kollha u d-dispo?izzjonijiet l-o?ra kollha flimkien mal-mi?uri kollha ta' implimentazzjoni e?istenti jew futuri ta' kull Stat Membru li g?andhom x'jaqsmu mal-frieg?i u l-iskemi tas-sigurtà so?jali koperti mill-Artikolu 4(1) u (2) jew il-benefi??ji spe?jali ta' natura non-kontributtiva koperti mill-Artikolu 2(2a)

[...]

(k) "konvenzjoni ta' sigurtà so?jali" tfisser kull strument bilaterali jew multilaterali li jorbot jew g?ad jorbot esklussivament ?ew? Stati Membri jew iktar, u kull strument ie?or multilaterali li jorbot jew g?ad jorbot mill-inqas ?ew? Stati Membri u Stat wie?ed ie?or jew iktar fil-qasam tas-sigurtà so?jali, g?all-frieg?i u l-iskemi fl-intier kollu tag?hom jew f'parti minnu dikjarati fl-Artikolu 4(1) u (2), flimkien mal-ftehim, ta' kull xorta u kwalità, konklu?i b'mod konformi ma' l-istrumenti msemmija;"

Il-le?i?lazzjoni nazzjonali

8 Ir-Repubblika Taljana u l-Konfederazzjoni ?vizzera ffirmaw f'Ruma, fl-14 ta' Di?embru 1962, konvenzjoni bilaterali dwar is-sigurtà so?jali, kif ukoll il-protokoll finali tag?ha u dikjarazzjonijiet komuni (iktar 'il quddiem il-"Konvenzjoni Italo-?vizzera"). Fil-ka? tar-Repubblika Taljana, din il-konvenzjoni kienet ?iet irratifikata permezz tal-Li?i Nru 1781, tal-31 ta' Ottubru 1963, (GURI Nru 326, tas-17 ta' Di?embru 1963), u da?let fis-se?? fl-1 ta' Settembru 1964.

9 L-Artikolu 1(1) tal-Konvenzjoni Italo-?vizzera jipprovdi:

"Din il-Konvenzjoni g?andha tapplika:

a) Fl-I?vizzera;

[...]

b) Fl-Italja:

i) g?al-le?i?lazzjoni dwar l-assigurazzjoni g?all-invalidità, g?all-anzjanità u g?as-superstiti, inklu?i l-iskemi li jissostitwixxu l-iskema ?enerali g?al kategoriji spe?ifi?i ta' ?addiema;

[…]"

10 Skond l-Artikolu 2 tal-Konvenzjoni Italo-?vizzera, "i?-?ittadini ?vizzeri u Taljani jgawdu minn trattament ugwali f'dak illi jikkon?erna d-drittijiet u l-obbligi li jirri?ultaw mid-dispo?izzjonijiet tal-le?i?lazzjoni mni??la fl-Artikolu 1".

11 L-Artikolu 9, li jinsab fil-Kapitolu 1, intitolat “Assigurazzjoni g?all-invalidità, g?all-anzjanità u g?as-superstiti, tat-tielet parti tal-Konvenzjoni Italo-?vizzera, jistabbilixxi dak illi jista’ ji?i ddefinit b?ala “prin?ipju ta’ aggregazzjoni”. L-Artikolu 9(1) jipprovdi:

“Meta abba?i biss ta’ perijodi ta’ assigurazzjoni u ta’ perijodi ekwivalenti mwettqa skond il-le?i?lazzjoni Taljana, assigurat ma’ jistax jinforza dritt g?al benefi??ju ta’ l-invalidità, ta’ l-anzjanità jew tas-superstiti skond din il-le?i?lazzjoni, il-perijodi mwettqa fl-assigurazzjoni g?all-anzjanità u g?as-superstiti ?vizzera (perijodi ta’ kontribuzzjoni u perijodi ekwivalenti) g?andhom ikunu aggregati flimkien mal-perijodi mwettqa fl-assigurazzjoni Taljana g?all-finijiet tad-dritt g?al dawn il-benefi??ji, in kwantu dawn il-perijodi ma jikkoin?idux.”

12 Fit-2 ta’ April 1980, i?-?ew? Stati Kontraenti ffirmaw ftehim a??untiv g?all-Konvenzjoni Italo-?vizzera, illi r-Repubblika Taljana rratifikat permezz tal-Li?i Nru 668, tas-7 ta’ Ottubru 1981 (GURI Nru 324, tal-25 ta’ Novembru 1981), u da?al fis-se?? fl-10 ta’ Frar 1982. L-Artikolu 3 ta’ dan il-ftehim a??untiv g?andu b?ala g?an illi jestendi l-portata tal-prin?ipju ta’ aggregazzjoni, kif definit fil-punt pre?edenti, billi j?id fl-Artikolu 9(1) tal-Konvenzjoni Italo-?vizzera s-subparagrafu segwenti:

“Meta assigurat ma jistax jinforza dritt g?al benefi??ji anke meta jittie?ed in kunsiderazzjoni s-sub-paragrafu pre?edenti, il-perijodi ta’ assigurazzjoni mwettqa f’pajji?i terzi marbuta kemm ma’ l-I?vizzera kif ukoll ma’ l-Italja permezz ta’ konvenzjonijiet dwar is-sigurtà so?jali li jikkon?ernaw l-assigurazzjonijiet g?all-anzjanità, g?as-superstiti u g?all-invalidità g?andhom ji?u aggregati wkoll**.”**

13 Fi?-?mien tad-d?ul fis-se?? ta’ dan il-ftehim a??untiv, il-pajji?i li mag?hom kienet possibbli l-aggregazzjoni tal-perijodi ta’ assigurazzjoni kienu s-segwenti: ir-Renju tal-Bel?ju, ir-Renju tad-Danimarka, ir-Repubblika Federali tal-?ermanja, ir-Repubblika Griega, ir-Renju ta’ Spanja, il-Gran Dukat tal-Lussemburgu, ir-Renju ta’ l-Olanda, ir-Repubblika ta’ l-Awstrija, ir-Renju ta’ l-I?vezja, Ir-Renju Unit tal-Gran Brittanja u l-Irlanda ta’ Fuq, il-Prin?ipat tal-Liechtenstein, l-Istati Uniti ta’ l-Amerka u r-Repubblika Federali tal-Jugoslavja. Peress illi r-Repubblika Fran?i?a ma kinitx ikkonkludiet konvenzjoni mal-Konfederazzjoni ?vizzera, il-perijodi ta’ assigurazzjoni mwettqa fi Franza ma setg?ux, fil-kuntest tal-Konvenzjoni Italo-?vizzera, ji?u me?uda in kunsiderazzjoni g?all-akkwist tad-dritt g?al benefi??ji ta’ l-anzjanità, tas-superstiti jew ta’ l-invalidità.

Il-kaw?a prin?ipali u d-domanda preliminari

14 E. Gottardo, ?ittadina Taljana bit-twelid, irrinunzjat g?al din i?-?ittadinanza favur i?-?ittadinanza Fran?i?a wara ?-?wie? tag?ha fi Franza, fis-7 ta’ Frar 1953, ma’ ?ittadin Fran?i?. Skond l-informazzjoni li tinsab fil-pro?ess, E. Gottardo kienet obbligata, f’dak i?-?mien, tadotta ?-?ittadinanza tar-ra?el tag?ha.

15 Su??essivament E. Gottardo ?admet fl-Italja, fl-I?vizzera u fi Franza, pajji?i li fihom hija ?allset kontribuzzjonijiet tas-sigurtà so?jali, ji?ifieri, fl-Italja, 100 kontribuzzjoni fil-?img?a, fl-I?vizzera, 252 kontribuzzjoni fil-?img?a u, fi Franza, 429 kontribuzzjoni fil-?img?a. Hija tir?ievi pensjoni ta’ l-anzjanità ?vizzera u pensjoni ta’ l-anzjanità Fran?i?a li ?ew mog?tija lilha ming?ajr ma kellha tirrikorri g?all-aggregazzjoni tal-perijodi ta’ assigurazzjoni.

16 Mill-informazzjoni pprovduta lill-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li E. Gottardo tixtieq tikseb, b’applikazzjoni tal-le?i?lazzjoni Taljana dwar is-sigurtà so?jali, pensjoni ta’ l-anzjanità Taljana. Madankollu, anke jekk l-awtoritajiet Taljani jie?du in kunsiderazzjoni l-perijodi ta’ assigurazzjoni mwettqa fi Franza, skond l-Artikolu 45 tar-Regolament Nru 1408/71, l-aggregazzjoni tal-perijodi Taljani u Fran?i?i ma jippermettulhiex til?aq il-perijodu minimu ta’ kontribuzzjoni me?tie? mil-le?i?lazzjoni Taljana g?al dritt g?al pensjoni Taljana. E. Gottardo jkollha dritt g?all-pensjoni ta’ l-anzjanità biss jekk jittie?du in kunsiderazzjoni wkoll il-perijodi ta’ assigurazzjoni mwettqa fl-

I?vizzera, b'applikazzjoni tal-prin?ipju ta' aggregazzjoni msemmi fl-Artikolu 9(1) tal-Konvenzjoni Italo-?vizzera.

17 L-applikazzjoni g?al pensjoni ta' l-anzjanità mag?mula fit-3 ta' Settembru 1996 minn E. Gottardo kienet ?iet mi??uda mill-INPS permezz ta' de?i?joni ta' l-14 ta' Novembru 1997 g?ar-ra?uni li hija kienet ?ittadina Fran?i?a u li, konsegwentement, il-Konvenzjoni Italo-?vizzera ma kinitx applikabbli fir-rigward tag?ha. Ir-rikors amministrattiv imressaq minn E. Gottardo kontra din id-de?i?joni kien ?ie mi??ud permezz ta' de?i?joni ta' l-INPS tad-9 ta' ?unju 1998 g?all-istess ra?uni.

18 G?aldaqstant E. Gottardo ressqet il-ka? quddiem it-Tribunale Ordinario di Roma, fejn sostniet illi, peress illi hija kienet ?ittadina ta' Stat Membru, l-INPS kien obbligat jag?rfilha dritt g?al pensjoni ta?t l-istess kundizzjonijiet illi huwa japplika g?a?-?ittadini Taljani.

19 Peress illi ma kienx ?gur jekk i?-?a?da ta' l-applikazzjoni ta' E. Gottardo mill-INPS, ibba?ata esklu?ivament fuq in-nazzjonalità Fran?i?a tag?ha, kinitx kuntrarja g?all-Artikolu 12 KE jew g?all-Artikolu 39 KE, it-Tribunale Ordinario di Roma dde?ieda li jissospendi il-pro?eduri u li jag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domanda preliminari segwenti:

"[Il-]?addiem ?ittadin ta' Stat Membru li jista' jinvoka l-?las ta' kontribuzzjonijiet ta' sigurtà so?jali quddiem l-istituzzjoni kompetenti ta' Stat Membru ie?or [...] g?andu jew le d-dritt li l-pensjoni ta' l-anzjanità tieg?u ti?i llikwidata permezz ta' l-aggregazzjoni tal-kontribuzzjonijiet im?allsa lill-istituzzjoni ta' pajji? ie?or barrani g?all-Unjoni bis-sa??a ta' konvenzjoni li l-imsemmi Stat Membru kkonkluda ma' din ta' l-a??ar, u li dan japplika favur i?-?ittadini tieg?u [?]"

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-?ustizzja

20 Permezz tad-domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi essenzjalment jekk l-awtoritajiet tas-sigurtà so?jali kompetenti ta' Stat Membru wie?ed (fil-kaw?a prin?ipali, ir-Repubblika Taljana) humiex obbligati, skond l-obbligi Komunitarji li huma g?andhom ta?t l-Artikolu 12 KE jew l-Artikolu 39 KE, jie?du in kunsiderazzjoni, g?all-finijiet ta' l-akkwist tad-dritt g?al benefi??ji ta' l-anzjanità, il-perijodi ta' assigurazzjoni mwettqa f'pajji? terz (fil-kaw?a prin?ipali, il-Konfederazzjonji ?vizzera) minn ?ittadin ta' tieni Stat Membru (fil-kaw?a prin?ipali, ir-Repubblika Fran?i?a) meta, ta?t l-istess kundizzjonijiet ta' kontribuzzjoni, l-imsemmija awtoritajiet kompetenti jirrikonoxxu, b'applikazzjoni ta' konvenzjoni internazzjonali bilaterali konklu?a bejn l-ewwel Stat Membru u l-pajji? terz, it-te?id in kunsiderazzjoni ta' dawn il-perijodi mwettqa mi?-?ittadini tag?hom stess.

21 G?andu ji?i msemmi li, skond l-Artikolu 12 KE, il-prin?ipju ta' non-diskriminazzjoni japplika "[f]il-kamp ta' l-applikazzjoni [tat]-Trattat" u "bla ?sara g?ad-dispo?izzjonijiet spe?jali". Permezz ta' din l-a??ar espressjoni, l-Artikolu 12 KE jirreferi b'mod partikolari g?al dispo?izzjonijiet o?ra tat-Trattat li fihom l-applikazzjoni tal-prin?ipju ?enerali li huwa jistabbilixxi hija kkonkretizzata g?al sitwazzjonijiet spe?ifi?i. Dan huwa l-ka?, *inter alia*, tad-dispo?izzjonijiet dwar il-moviment liberu tal-?addiema (ara, f'dan ir-rigward, is-sentenza tat-2 ta' Frar 1989, Cowan, 186/87, ?abra p.195, punt 14).

Fuq il-prin?ipju ta' trattament ugwali previst fit-Trattat

22 Peress illi g?almet, b?ala ?addiema bi ?las, f'?ew? Stati Membri differenti, E. Gottardo e?er?itat id-dritt tag?ha g?al moviment liberu. L-applikazzjoni tag?ha inti?a g?all-g?oti ta' pensjoni ta' l-anzjanità permezz ta' l-aggregazzjoni tal-perijodi ta' assigurazzjoni li hija wettqet taqa' ta?t il-kamp ta' applikazzjoni kemm *ratione personae* kif ukoll *ratione materiae* ta' Artikolu 39 KE.

23 Mid-digriet tar-rinviju jirri?ulta li l-awtoritajiet kompetenti Taljani jirrikonoxxu li?-?ittadini

tag?hom illi ?allsu kontribuzzjonijiet tas-sigurtà so?jali kemm lis- sistema Taljana kif ukoll lis-sistema ?vizzera tas-sigurtà so?jali, u li jinsabu f'sitwazzjoni identika g?al dik ta' E. Gottardo, il-possibbiltà li jiksbu l-likwidazzjoni tal-pensjoni tag?hom ta' l-anzjanità permezz ta' l-aggregazzjoni tal-perijodi ta' assigurazzjoni Taljani u ?vizzeri.

24 Kif ammetta l-INPS fl-osservazzjonijiet tieg?u, kieku E. Gottardo kienet ?ammet i?-?ittadinanza Taljana, hija kienet tkun tissodisfa l-kundizzjonijiet g?ad-dritt g?all-pensjoni ta' l-anzjanità Taljana. L-INPS ma jikkontestax illi ?-?a?da ta' l-applikazzjoni kienet ibba?ata biss fuq i?-?ittadinanza Fran?i?a ta' E. Gottardo. G?alhekk huwa ?ar illi l-kwistjoni tikkon?erna differenza fi trattament mag?mula biss abba?i tan-nazjonalità.

25 Madankollu, skond il-Gvern Taljan u l-INPS, i?-?a?da, minn dan ta' l-a??ar, illi jag?ti lil E. Gottardo pensjoni ta' l-anzjanità permezz ta' l-aggregazzjoni tal-perijodi ta' assigurazzjoni li hija wettqet kemm fl-Italja u fi Franza kif ukoll fl-I?vizzera hija ??ustifikata mill-fatt illi l-konklu?joni minn Stat Membru wie?ed, f'dan il-ka? ir-Repubblika Taljana, ta' konvenzjoni internazzjonali bilaterali ma' pajji? terz, f'dan il-ka? il-Konfederazzjoni ?vizzera, ma taqax ta?t l-isfera ta' kompetenza Komunitarja.

26 Il-Gvern Taljan jirreferi, f'dan ir-rigward, g?all-kliem ta' l-Artikolu 3 tar-Regolament Nru 1408/71, moqri fid-dawl tad-definizzjonijiet illi jinsabu fl-Artikolu 1(j) u (k) ta' l-istess regolament, kif interpretati mill-Qorti tal-?ustizzja fis-sentenza tat-2 ta' Awwissu 1993, Grana Novoa (C-23/92, ?abra p.I-4505).

27 Hemm lok illi ji?i mfakkar illi fil-kaw?a Grana Novoa, i??itata iktar 'il fuq, ir-rikorrenti, ?ittadina Spanjola, kienet e?er?itat attività professjonali su??etta g?all-assigurazzjoni so?jali obbligatorja, l-ewwel fl-I?vizzera, u wara fil-?ermanja. L-awtoritajiet ?ermani?i kienu rrifjutawlha l-benefi??ju ta' pensjoni ta' l-invalidità ?ermani?a min?abba li n-numru tas-snin ta' xog?ol tag?ha fil-?ermanja ma kienx suffi?jenti. M. Grana Novoa, b?al E. Gottardo fil-kaw?a prin?ipali, riedet tibba?a ru?ha fuq id-dispo?izzjonijiet ta' konvenzjoni konklu?a bejn ir-Repubblika Federali tal-?ermanja u l-Konfederazzjoni ?vizzera u li l-applikazzjoni tag?ha kienet limitata g?a?-?ittadini ?ermani?i u ?vizzeri, sabiex ikunu kkunsidrati l-perijodi ta' assigurazzjoni li hija kienet wettqet fl-I?vizzera.

28 Permezz ta' l-ewwel domanda mag?mula mill-Bundessozialgericht, il-Qorti tal-?ustizzja kienet mistiedna tidde?iedi fuq l-interpretazzjoni tal-kun?ett ta' «le?i?lazzjoni» li jinsab fl-Artikolu 1(j) tar-Regolament Nru 1408/71. Il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet illi konvenzjoni konklu?a bejn Stat Membru wie?ed u pajjiz terz jew aktar ma taqax ta?t il-kun?ett ta' le?i?lazzjoni fis-sens tar-Regolament Nru 1408/71. It-tieni domanda tal-Bundessozialgericht, illi kienet tikkon?erna l-prin?ipju ta' trattament ugwali, kienet mag?mula biss f'ka? ta' risposta affermattiva g?all-ewwel domanda, b'mod illi l-Qorti tal-?ustizzja ma e?aminathiex.

29 Peress illi d-domanda mag?mula f'din il-kaw?a hija bba?ata fuq l-applikazzjoni tal-prin?ipji li jirri?ultaw direttament mid-dispo?izzjonijiet tat-Trattat, je?tie? illi ti?i mfakkra l-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja dwar konvenzjonjiet internazzjonali bilaterali.

30 Fir-rigward ta' ftehim kulturali konklu? bejn ?ew? Stati Membri u li jirri?erva l-benefi??ju ta' boro? ta' studju g?a?-?ittadini biss ta' dawn i?-?ew? Stati, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet illi l-Artikolu 7 tar-Regolament tal-Kunsill Nru 1612/68, tal-15 ta' Ottubru 1968, dwar il-libertà tal-moviment g?all-?addiema fi ?dan il-Komunità (?U L 257, p.2), kien jimponi lill-awtoritajiet ta?-?ew? Stati Membri jestendu l-benefi??ju ta' g?ajnuna g?at-ta?ri?, prevista mill-ftehim bilaterali, g?all-?addiema Komunitarji stabbiliti fit-territorju tag?hom (ara s-sentenza tas-27 ta' Settembru 1988, Matteucci, 235/87, ?abra p. 5589, punt 16).

31 Il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet ukoll illi, jekk l-applikazzjoni ta' dispo?izzjoni tad-dritt

Komunitarju tista' ti?i ostakolata minn mi?ura adottata fil-kuntest ta' l- implementazzjoni ta' konvenzjoni bilaterali, anki jekk konklu?a barra mill-kamp ta' applikazzjoni tat-Trattat, kull Stat Membru huwa obbligat jiffa?ilita l-applikazzjoni ta' din id-dispo?izzjoni u jg?in, g?al dan il-g?an, lil kull Stat Membru ie?or, illi g?andu obbligu ta?t id-dritt Komunitarju (ara s-sentenza Matteucci, i??itata iktar 'il fuq, punt 19).

32 Fir-rigward ta' konvenzjoni internazzjonali bilaterali konklu?a bejn Stat Membru u pajji? terz sabiex ti?i evitata t-tassazzjoni doppja, il-Qorti tal-?ustizzja fakkret illi, g?alkemm it-tassazzjoni diretta taqa' ta?t il-kompetenza esklu?iva ta' l-Istati Membri, dawn ta' l-a??ar ma jistg?ux madankollu jonqsu milli jirrispettaw ir-regoli Komunitarji, i?da g?andhom je?er?itaw is-setg?a tag?hom fir-rispett tad-dritt Komunitarju. Hija g?aldaqstant idde?idiet illi l-prin?ipju tat-trattament nazzjonali jimponi lill-Istat Membru parti kontraenti ta' tali konvenzjoni jag?ti lill-istabbilimenti fissi ta' kumpanniji residenti fi Stat Membru ie?or il-vanta??i previsti mill-konvenzjoni ta?t l-istess kundizzjonijiet li japplikaw g?all-kumpanniji residenti fl-Istat Membru parti kontraenti tal-konvenzjoni (ara, f'dan ir-rigward, is-sentenza tal-21 ta' Settembru 1999, Saint-Gobain ZN, C-307/97, ?abra p. I-6161, punti 57 sa 59).

33 Minn din il-?urisprudenza jirri?ulta li, fit-twettiq ta' l-impenji assunti bis-sa??a ta' konvenzjonijiet internazzjonali, kemm jekk tkun konvenzjoni bejn Stati Membri jew konvenzjoni bejn Stat Membru u pajji? terz jew aktar, l-Istati Membri huma obbligati, bla ?sara g?ad-dispo?izzjonijiet ta' Artikolu 307 KE, josservaw l-obbligi li huma g?andhom ta?t id-dritt Komunitarju. Il-fatt illi l-pajji?i terzi, min- na?a tag?hom, mhuma obbligati josservaw ebda obbligu ta?t id-dritt Komunitarju, f'dan il-ka?, mhuwiex rilevanti.

34 Mill-kunsiderazzjonijiet kollha pre?edenti jirri?ulta li, meta Stat Membru jikkonkludi ma' pajji? terz konvenzjoni internazzjonali bilaterali dwar is-sigurtà so?jali, illi tipprevedi t-te?id in kunsiderazzjoni tal-perijodi ta' assigurazzjoni mwettqa fl-imsemmi pajji? terz g?all-akkwist tad-dritt g?al benefi??ji ta' l-anzjanità, il-prin?ipju fundamentali ta' trattament ugwali jimponi lil dan l-Istat Membru jag?ti li?-?ittadini ta' Stati Membri o?ra l-istess vanta??i li jgawdu minnhom i?-?ittadini tieg?u stess bis-sa??a ta' l-imsemmija konvenzjoni, sakemm ma jistax jipprovdi ?ustifikazzjoni o??ettiva g?ar-rifjut tieg?u.

35 Minn dan jirri?ulta wkoll illi l-interpretazzjoni mog?tija mill-Qorti tal-?ustizzja tal-kun?ett ta' "le?i?lazzjoni" li jinsab fl-Artikolu 1(j), tar-Regolament Nru 1408/71 ma jistax ikollha b?ala effett li teffettwa l-obbligu ta' kull Stat Membru li josserva l-prin?ipju ta' trattament ugwali previst mill-Artikolu 39 KE.

Fuq l-e?istenza ta' ?ustifikazzjoni o??ettiva

36 ?ertament, it-tqeg?id in kwistjoni ta' l-ekwilibriju u tar-re?ipro?ità ta' konvenzjoni internazzjonali bilaterali konklu?a bejn Stat Membru u pajji? terz jista' jikkostitwixxi ?ustifikazzjoni o??ettiva g?ar-rifjut ta' l-Istat Membru parti kontraenti ta' din il-konvenzjoni li jestendi g?a?-?ittadini ta' l-Istati Membri l-o?ra l-vanta??i li ?-?ittadini tieg?u stess igawdu minn din il-konvenzjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Saint-Gobain ZN, i??itata iktar 'il fuq, punt 60).

37 Madankollu, l-INPS u l-Gvern Taljan ma stabbilixxewx illi, fil-kaw?a prin?ipali, l-obbligi li d-dritt Komunitarju jimponilhom jikkompromettu dawk illi jirri?ultaw mill-impenji me?uda mir-Repubblika Taljana fir-rigward tal-Konfederazzjoni ?vizzera. Fil-fatt, l-estensjoni g?all-?addiema ?ittadini ta' Stati Membri o?ra tal-benefi??ju tat-te?id in kunsiderazzjoni tal-perijodi ta' assigurazzjoni mwettqa fl-I?vizzera g?all-akkwist tad-dritt g?al benefi??ji ta' l-anzjanità Taljani, applikata b'mod unilaterali mir-Repubblika Taljana, bl-ebda mod ma tikkomprometti d-drittijiet li jirri?ultaw g?all-Konfederazzjoni ?vizzera mill-konvenzjoni Italo-?vizzera u lanqas ma timponi fuq din obbligi ?odda.

38 L-uni?i o??ezzjonijiet invokati mill-INPS u l-Gvern Taljan sabiex ji??ustifikaw ir-rifjut tag?hom li ja??ettaw l-aggregazzjoni tal-perijodi ta' assigurazzjoni mwettqa minn E. Gottardo jikkon?ernaw i?-?ieda eventwali tal-pi?ijiet finanzjarji tag?hom u d-diffikultajiet amministrattivi konnessi mal-kollaborazzjoni ma' l-awtoritajiet kompetenti tal-Konfederazzjoni ?vizzera. Dawn ir-ra?unijiet ma jistg?ux ji??ustifikaw in-nuqqas ta' osservanza mir-Repubblika Taljana ta' l-obbligi li jirri?ultaw mit-Trattat.

39 G?aldaqstant hemm lok li r-risposta g?ad-domanda mag?mula mill-qorti tar-rinviju tkun li l-awtoritajiet tas-sigurtà so?jali kompetenti ta' Stat Membru wie?ed huma obbligati, skond l-obbligi Komunitarji li huma g?andhom ta?t l-Artikolu 39 KE, jie?du in kunsiderazzjoni, g?all-finijiet ta' l-akkwist tad-dritt g?al benefi??ji ta' l-anzjanità, il-perijodi ta' assigurazzjoni mwettqa f'pajji? terz minn ?ittadin ta' tieni Stat Membru meta, ta?t l-istess kundizzjonijiet ta' kontribuzzjoni, l-imsemmija awtoritajiet kompetenti jirrikonoxxu, b'applikazzjoni ta' konvenzjoni internazzjonali bilaterali konklu?a bejn l-ewwel Stat Membru u l-pajji? terz, it-te?id in kunsiderazzjoni ta' dawn il-perijodi mwettqa mi?-?ittadini tag?hom stess.

Fuq l-ispejje?

40 L-ispejje? sostnuti mill-Gvern Taljan u mill-Gvern Awstrijak kif ukoll mill-Kummissjoni, g?as-sottomissjoni ta' osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, ma jistg?ux jit?allsu lura. Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li g?andha tidde?iedi dwar l-ispejje?.

G?al dawn il-motivi,

Il-Qorti tal-?ustizzja,

b'risposta g?ad-domanda mag?mula lilha mit-Tribunale di Roma, permezz ta' digriet ta' l-1 ta' Frar 2000, taqta' u tidde?iedi li:

L-awtoritajiet tas-sigurtà so?jali kompetenti ta' Stat Membru wie?ed huma obbligati, skond l-obbligi Komunitarji li huma g?andhom ta?t l-Artikolu 39 KE, jie?du in kunsiderazzjoni, g?all-finijiet ta' l-akkwist tad-dritt g?al benefi??ji ta' l-anzjanità, il-perijodi ta' assigurazzjoni mwettqa f'pajji? terz minn ?ittadin ta' tieni Stat Membru meta, ta?t l-istess kundizzjonijiet ta' kontribuzzjoni, l-imsemmija awtoritajiet kompetenti jirrikonoxxu, b'applikazzjoni ta' konvenzjoni internazzjonali bilaterali konklu?a bejn l-ewwel Stat Membru u l-pajji? terz, it-te?id in kunsiderazzjoni ta' dawn il-perijodi mwettqa mi?-?ittadini tag?hom stess.

Rodríguez Iglesias

Macken

von Bahr

Gulmann

Edward

La Pergola

Sevón

Wathelet

Skouris

Cunha Rodrigues

Timmermans

Mog?tija fil-qorti bil-miftu? fil-Lussemburgu, fil-15 ta’ Jannar 2002.

R. Grass

G. C. Rodríguez Iglesias

Re?istratur

President

* Lingwa tal-kaw?a: it-Taljan